

Lastniki in izdajatelji: Okrajni odbori SZDL Crnomelj Kočevje in Novo mesto, — Izaja vsak petek, — Uredniški odbor. — Uredništvo in uprava: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 23, — Poštni predel 33, — Telefon ureduščstva in uprave 127. — Tekoči račun pri Narodni banki v Novem mestu 616-T-121. — Letna naročina 500 din., poletna 250 din., četrstetna 125 din., — Tiski tiskarna »Slovenskega poročevalca« v Ljubljani.

Dolenjski list

Tednik okrajev Črnomelj, Kočevje in Novo mesto

V ČRNOMLJU STA GOVORILA VLADIMIR DEDIJER IN TONE FAJFAR

Boriti se moramo za vsak naš kamen, za vsako ped naše zemlje

V nedeljo, 8. novembra dopoldne sta na velikem belokranjskem predvolilnem zborovanju za Črnomelj in okolico govorila član CK ZKJ in sekretar odbora za zunanje politična vprašanja pri Glavnem odboru SZDL Jugoslavije Vladimir Dedičer in kandidat črnomalskega okraja za Zvezno ljudsko skupščino Tone Fajfar.

Mogočnega zborovanja se je udeležila velika množica ljudi iz vseh krajev Bele krajine, toda udeležba bi bila nedvomno mnogo večja, če bi ne bile prav ta dan hkrati tudi volitve v zbor proizvajalcev. Zborovalci so navdušeno pritrjevali odločnim besedam ob teh govornikov in poslali z zborovanja pozdravno pismo maršalu Titu, v katerem mu zarzujejo zvestobo in vsestransko podporo državnemu vodstvu pri obrambi jugoslovanskih nacionalnih pravic, pri obrambi svobode jugoslovenskega ljudstva.

Zborovanje je začel sekretar okrajnega komiteja ZKS Martin Zugelj. Pozdravil je oba govornika, zastopnika JLA, množičnih organizacij in vse zborovalce, nakar je spregovoril Vladimir Dedičer.

Poudaril je, kako mogočno se je manifestiralo bratstvo in enotnost jugoslovenskih narodov ob krivčenih sklepki 8. oktobra. Pri tem se gre samo za Trst, marveč že borbo proti imperializmu. Italijanski imperializem ni divjal samo v Sloveniji, marveč prav tako tudi pri Bosni, Hrvatskini, Dalmaciji in požigal celo na mejah Srbije in Sandžaka. »Spominjam se decembarskega junta v letu 1941, ko se je mudil rov. Tito z Vrhovnim štabom v vasi Drenovci v komedki hiši, kjer je prav tisto noč rodila mlada kmetica dvojčka, fanta in deklico. Tisto jutro je napadla divizija »Pusteria«. Tov. Tito se je z desetimi tovarši komaj umaknil iz hiše, ki si je takoj nato napadli italijanski fašisti. Ko smo se umikali iz te hiše, je tov. Tito naročil, naj vzameмо s seboj tudi oba novorojenčka, medtem ko mater nismo mogli evakuirati. Italijanski vojaki so hiši začitali ter ubili mater ter vse knete, ki so jih zlostili v bližini. Tov. Tito je takrat naročil, naj dobita ta dva otroka imena »Svoboda« in »Svoboden«. Ta dva otroka sta danes stara 12 let in živ dokaz, da je vsa Jugoslavija trpela od italijanskega imperializma. Toda danes je življenje naših ljudi v Trstu znova v nevernosti, da jih napadajo in ubijajo, kakor so to delali tri desetletja italijanski fašisti. Zadnji dogodki v Trstu so zelo resni in prepirčani, da ni človeka v naši državi, ki se ne bi strinjal z odločno politiko naše vlade v obrambi našega življenja in naših interesov v Trstu in coni A.

ČE JIM PUSTIMO SAMO EN PRST, BODO ZAGRABILI CELO ROKO

Mi smo miroljubna država, kar boli slehernega Jugoslavana, je način, kako sta vladli ZDA in Anglije ravnali proti nam. Za Ameriko je vseeno ali ima 20 ali 30 km ozemlja več ali manj. Nam pa to ni in ne more biti vseeno in mi se moramo boriti za vsak naš kamen, za vsako ped naše zemlje. Kajti če jim pustimo samo en prst bodo zagrabil za celo roko in nam odvzeli naposled tudi glavo.

JUGOSLAVIJA BRANI PRAVIČNO STVAR VSEGDA CLOVEŠTVA

Ne smemo pa tudi spregledati ogromne podpore, ki smo jo našli po vsem svetu, ko smo se uprli sklepku 8. oktobra. Ta podpora je bila zlasti velika v malih in srednjih državah, še prav posebno pa s strani delavskega in demokratičnega gibanja. Te podpore, ki smo jo doživeljili, pa nam niso dali samo zato, ker spodbujajo naše na-

rude, marveč so nas podprli v prvi vrsti zato, ker se zavedajo, da bi se utegnilo jutri isto zgoditi tudi z njimi in da bi tudi njim poskušali vsliti krivljenje odločitve. Zavedali so se, da Jugoslavija ne brani samo svoje stvari, marveč da brani pravično stvar vsega našega človeštva, pravico enakopravnosti vseh narodov.

ITALIJA JE PODOBNA DUNAJSKEMU ZREZKU: ČIM BOLJ GA TOLČES, TEM BOLJ SE ŠIRI

Posebno me je presentilo ravnanje gospoda Churchilla. Ko sem leta 1951 spremil tov. Djilasa, smo obiskali tudi g. Churchilla, ki je bil takrat v opoziciji. Ko smo govorili o nevarnosti sovjetskega napada, je g. Churchill izjavil: »Za Jugoslavijo ne bojim. Stalin ni nor, da bi dregal v to srčeno gnezdo. Ce že misli udariti

po Evropi, bo udaril tam, kjer je bolj mehka, na Francijo, Italijo itd.« Kaže pa, da je g. Churchill pozabil na te svoje besede. Jugoslavija je zares sršenovo gnezdo, toda ne le za Stalina, marveč za vsakogar drugega, ki bi skušal ogražati našo neodvisnost in našo samostojnost.

VANDALIZEM

Trst je spet dobil vsakdanje. Prvo dejanje krvave igre, ki je očitno inceniral Rim, kar nazorno potrjuje dogodek, je končano. Stremo ga lahko v naslednjem izgovitvovanju: Tri dni so moštevili fašistične silovadre in nekaj nahuskane sovinistične mladine ob popolni ravnočnosti Tržačanov razgrajale in teritorizale po tržaških ulicah. Zlasti posledice tega so 11 mrtvih in okoli 70 ranjenih (vsaj te številke so do sedaj znane), kar je znova podtrdilo resnico, da je fašizem v Trstu ne samo živ, temveč tudi izredno nevaren. O tem poleg krovu kamene po ulicah in začlanjenih avtomobilov, zgoravno prita razbojniško razdejanje sedež tržaške demokratične stranke — Fronte za neodvisnost — in napad s strelnim oružjem na slovensko tiskarno v ulici Sv. Frančiška. Očitideo sem bil večine podvигov te nahuskane države. Ozapovedal sem nujnivo napad na sedež Fronte za neodvisnost in bil prisil, s kolikšnimi sadžidom so ga na gradi začigali ves inventar. Zategadel sem si kaj lahko predstavljal šentjerško not, ki bi jo ta razbojniška krdela v primeni vrnitev Rima pripravile tržaškim Slovencem in demokratom, ki se bore proti vrnitvi Italije.

Zdaj se je pričelo že drugo dejanje — izsilil iz razbojniških pogromov čim večje konflikte za rimskega imperializem v Trstu. Sovinistični tisk je povabil v hrabrost fašističnih

(Iz volilnega proglaša).

moramo dobro paziti kaj delamo, kajti mi smo odprta izložba in na nas so uprite oči vsega sveta. Zunaj v svetu gledajo na vsako našo poteko, zlasti pa gledajo na rešitev nacionalnega vprašanja pri nas.

V drugem delu svojega govorja Vladimir Dedičer povedal, kako dosledno rešujemo v naši državi letih in poudaril pomen nepristojnega poglabljivanja socialistične demokracije. Naglasil je, da je minimálna doba, ko so delovni ljudje, takoj kmetje kot delavci mirno prenašali vse tegobe in težave in dosti-

BESEDE BELOKRANJSKEGA KANDIDATA TONETA FAJFARA

Nato je govoril še okrajni kandidat za zvezno ljudsko skupščino Tone Fajfar, ki je omisil gospodarski in politični razvoj v zadnjih letih in poudaril pomen nepristojnega poglabljivanja socialistične demokracije. Naglasil je, da je minimálna doba, ko so delovni ljudje, takoj kmetje kot delavci mirno prenašali vse tegobe in težave in dosti-

Barkovje — v ozadju Trst, 5. in 6. novembra priča krvavih izgredov. Kako dolgo bomo še čakali, da se bo tržaško vprašanje rešilo, v korist napredka in miru?

In tisti Italiji, katere letala so leta 1939 bombardirali London, tisti Italiji, ki je zahrabno napadala Francijo, ki je bila ta že na tleh, tisti Italiji, ki nas je napadla takrat, ko so Hitlerjevi bombniki rušili naša mesta, tisti Italiji, ki se je vso vojno borila proti zaveznikom, tisti Italiji hoče sedaj za nagrado dalo ženjolj. Prav je amel naš dober tovarš Drago Marušič, ko je leta 1945 v Parizu na časa mirovne konference dejal: »Italia je podobno dunajskemu zrezku. Čim bolj ga tolčes, tem bolj se širi. Toda tam na Zahodnem v Rimu ne smej pozabiti, da nova Jugoslavija ne bo nikdar dovolila Italiji, da bi se širila na naša ravnica in proti interesom naših narodov.«

V NAS SO UPRETE OČI VSEGDA SVETA

Prav ob tržaški knizi pa se je znova pokazalo, kako velik ugled uživa Jugoslavija v svetu. Zato

DELOVNEMU LJUDSTVU JUGOSLAVIJE!

Na novembarskih volitvah glasuje za kandidate, ki se bodo v novih skupščinah zavzemali za nadaljnji dvig ljudske blaginje, za dvig življenjskega standarda, za povečanje proizvodnje tako v industriji, kakor tudi v kmetijstvu, za povečanje stanovanjske gradivne ter za gradnjo novih sol in bolnišnic.

Za vse to imamo dejanske možnosti, kajti Jugoslavija ni več zaostala država, marveč stopa v vrsto industrijskih držav.

Pojavila se je tudi v Trstu, kjer je

okraju investiralo 20 milijard, medtem ko so drugemu kraju, ki je med vojno prevlival kri, ni dallo skoraj ničesar. Mnenja sem, da smo v tem pogledu napravili napako, ker vseh teh stvari nismo razpravljali z ljudstvom, da te stvari nismo obravnavali v naših republikah in v naši zvezni skupščini, marveč smo jih pustili, da se je teh stvari oprijela reakcija, ki skuša sedaj kaliti vodo in sejani neslogo med posameznimi okraji.

Italia je podobno dunajskemu zrezku. Čim bolj ga tolčes, tem bolj se širi. Toda tam na Zahodnem v Rimu ne smej pozabiti, da nova Jugoslavija ne bo nikdar dovolila Italiji, da bi se širila na naša ravnica in proti interesom naših narodov.

okraju investiralo 20 milijard, medtem ko so drugemu kraju, ki je med vojno prevlival kri, ni dallo skoraj ničesar. Mnenja sem, da smo v tem pogledu napravili napako, ker vseh teh stvari nismo razpravljali z ljudstvom, da te stvari nismo obravnavali v naših republikah in v naši zvezni skupščini, marveč smo jih pustili, da se je teh stvari oprijela reakcija, ki skuša sedaj kaliti vodo in sejani neslogo med posameznimi okraji.

Italia je podobno dunajskemu zrezku. Čim bolj ga tolčes, tem bolj se širi. Toda tam na Zahodnem v Rimu ne smej pozabiti, da nova Jugoslavija ne bo nikdar dovolila Italiji, da bi se širila na naša ravnica in proti interesom naših narodov.

okraju investiralo 20 milijard, medtem ko so drugemu kraju, ki je med vojno prevlival kri, ni dallo skoraj ničesar. Mnenja sem, da smo v tem pogledu napravili napako, ker vseh teh stvari nismo razpravljali z ljudstvom, da te stvari nismo obravnavali v naših republikah in v naši zvezni skupščini, marveč smo jih pustili, da se je teh stvari oprijela reakcija, ki skuša sedaj kaliti vodo in sejani neslogo med posameznimi okraji.

Italia je podobno dunajskemu zrezku. Čim bolj ga tolčes, tem bolj se širi. Toda tam na Zahodnem v Rimu ne smej pozabiti, da nova Jugoslavija ne bo nikdar dovolila Italiji, da bi se širila na naša ravnica in proti interesom naših narodov.

okraju investiralo 20 milijard, medtem ko so drugemu kraju, ki je med vojno prevlival kri, ni dallo skoraj ničesar. Mnenja sem, da smo v tem pogledu napravili napako, ker vseh teh stvari nismo razpravljali z ljudstvom, da te stvari nismo obravnavali v naših republikah in v naši zvezni skupščini, marveč smo jih pustili, da se je teh stvari oprijela reakcija, ki skuša sedaj kaliti vodo in sejani neslogo med posameznimi okraji.

Italia je podobno dunajskemu zrezku. Čim bolj ga tolčes, tem bolj se širi. Toda tam na Zahodnem v Rimu ne smej pozabiti, da nova Jugoslavija ne bo nikdar dovolila Italiji, da bi se širila na naša ravnica in proti interesom naših narodov.

okraju investiralo 20 milijard, medtem ko so drugemu kraju, ki je med vojno prevlival kri, ni dallo skoraj ničesar. Mnenja sem, da smo v tem pogledu napravili napako, ker vseh teh stvari nismo razpravljali z ljudstvom, da te stvari nismo obravnavali v naših republikah in v naši zvezni skupščini, marveč smo jih pustili, da se je teh stvari oprijela reakcija, ki skuša sedaj kaliti vodo in sejani neslogo med posameznimi okraji.

Italia je podobno dunajskemu zrezku. Čim bolj ga tolčes, tem bolj se širi. Toda tam na Zahodnem v Rimu ne smej pozabiti, da nova Jugoslavija ne bo nikdar dovolila Italiji, da bi se širila na naša ravnica in proti interesom naših narodov.

okraju investiralo 20 milijard, medtem ko so drugemu kraju, ki je med vojno prevlival kri, ni dallo skoraj ničesar. Mnenja sem, da smo v tem pogledu napravili napako, ker vseh teh stvari nismo razpravljali z ljudstvom, da te stvari nismo obravnavali v naših republikah in v naši zvezni skupščini, marveč smo jih pustili, da se je teh stvari oprijela reakcija, ki skuša sedaj kaliti vodo in sejani neslogo med posameznimi okraji.

Italia je podobno dunajskemu zrezku. Čim bolj ga tolčes, tem bolj se širi. Toda tam na Zahodnem v Rimu ne smej pozabiti, da nova Jugoslavija ne bo nikdar dovolila Italiji, da bi se širila na naša ravnica in proti interesom naših narodov.

okraju investiralo 20 milijard, medtem ko so drugemu kraju, ki je med vojno prevlival kri, ni dallo skoraj ničesar. Mnenja sem, da smo v tem pogledu napravili napako, ker vseh teh stvari nismo razpravljali z ljudstvom, da te stvari nismo obravnavali v naših republikah in v naši zvezni skupščini, marveč smo jih pustili, da se je teh stvari oprijela reakcija, ki skuša sedaj kaliti vodo in sejani neslogo med posameznimi okraji.

Italia je podobno dunajskemu zrezku. Čim bolj ga tolčes, tem bolj se širi. Toda tam na Zahodnem v Rimu ne smej pozabiti, da nova Jugoslavija ne bo nikdar dovolila Italiji, da bi se širila na naša ravnica in proti interesom naših narodov.

okraju investiralo 20 milijard, medtem ko so drugemu kraju, ki je med vojno prevlival kri, ni dallo skoraj ničesar. Mnenja sem, da smo v tem pogledu napravili napako, ker vseh teh stvari nismo razpravljali z ljudstvom, da te stvari nismo obravnavali v naših republikah in v naši zvezni skupščini, marveč smo jih pustili, da se je teh stvari oprijela reakcija, ki skuša sedaj kaliti vodo in sejani neslogo med posameznimi okraji.

Italia je podobno dunajskemu zrezku. Čim bolj ga tolčes, tem bolj se širi. Toda tam na Zahodnem v Rimu ne smej pozabiti, da nova Jugoslavija ne bo nikdar dovolila Italiji, da bi se širila na naša ravnica in proti interesom naših narodov.

okraju investiralo 20 milijard, medtem ko so drugemu kraju, ki je med vojno prevlival kri, ni dallo skoraj ničesar. Mnenja sem, da smo v tem pogledu napravili napako, ker vseh teh stvari nismo razpravljali z ljudstvom, da te stvari nismo obravnavali v naših republikah in v naši zvezni skupščini, marveč smo jih pustili, da se je teh stvari oprijela reakcija, ki skuša sedaj kaliti vodo in sejani neslogo med posameznimi okraji.

Italia je podobno dunajskemu zrezku. Čim bolj ga tolčes, tem bolj se širi. Toda tam na Zahodnem v Rimu ne smej pozabiti, da nova Jugoslavija ne bo nikdar dovolila Italiji, da bi se širila na naša ravnica in proti interesom naših narodov.

okraju investiralo 20 milijard, medtem ko so drugemu kraju, ki je med vojno prevlival kri, ni dallo skoraj ničesar. Mnenja sem, da smo v tem pogledu napravili napako, ker vseh teh stvari nismo razpravljali z ljudstvom, da te stvari nismo obravnavali v naših republikah in v naši zvezni skupščini, marveč smo jih pustili, da se je teh stvari

Dolenjska skriva neizčrpna bogastva

Morda bi kdo ne verjal, toda pravljice o zakonih zakladnih so živa resnica. Vražjevni ljudje hodijo ponekod še danes v krasni noči na knjžoprij in si začrtojo krog v želji, da bi se zemlja odpola in jima naredila narocaj cekinov. Želja po bogastvu in vražjeversvo sta mnogokrat napotili dolenskega kmata, da je ril po zemlji in iskal skrivne zaklade, izkopal pa je čisto kaj drugega. Mnogokrat sam ni vedel kaj. Šele tehnik 20. stoletja je napotila posebne strokovnjake, da so začeli načrtno preiskovati zemljo. Toda žal moramo povedati, da so ti tako imenovani geolog Dolensko bolj poredko obiskali. Dolenska zemlja je vedno skriva v sebi neizčrpna bogastva, toda nini najmanj ne vemo kje in v kakšni kolikosti. Ljudje pravijo, da je pri Zužemberku in Škocjanu premog, v Zameškem naj bi bila nafta, v Prečni pri Novem mestu odlična gлина, pod Gorjanom in od Kanizarice do Vinice razsejana nahajališča boksite. Vin vrh stoji na kredi, a Hmeljniki na laporju, iz katerega bi lahko tudi na Dolenskem delali cement. Ljudje pravijo, da so dedji in pradejadi vozili iz Gorjancev kremenčev pesek in hrasnisko in rogaško steklarino in izplačalo se jim je. Dobro bi bilo povprašati, kje vendar dobivo hrasnisko steklarino kremenčev pesek. Vse to pravijo ljudje, geologov na Dolenskem pa ni, da bi načrtovali.

"Do skramosti smo odločeni bruniti neodvisnosti"

(Nadaljevanje s 1. str.)

pred italijanskim imperializmom, nekega dne reči: stop. Iz lastnih izkušenj vemo, da po-puščanje se nikdar ni ustavilo osvajalca, marveč ga je lo ohrabril, zato smo že danes, na prvem začetku obnavljanja rimskega imperializma, čvrsto odločeni reči: niti koraka da-

Celotna Italija je danes pod prisikom teroristične atmosfere nacionalizma in revanšizma, ki so jo ustvarili maloštevilni in vplivni krogi najreakcionarnejših fašističnih in drugih nacionalističnih elementov, ob pritrjevanju komunistov, ki jim ni ne do Trsta, ne do koristi Italije. Prav govorovo je v Italiji mnogo ljudi, ki si iskreno žele sodelovanja z Jugoslavijo, a so zaradi prisiljeni sodelovati v protijugoslovenski gonji. Vse koncesije Zahodnih sil Italijanskemu imperializmu so se podpirala to vzdružje, zato je pravzaprav sedanja stanje tržaškega problema simptom krize celotne povojne politike Zahodnih sil proti Italiji. Na Zahodu naj se končno odločijo, ali bodo svojo politiko v tem delu sveta gradili na italijanski imperializem, ali pa na enakopravno sodelovanje z vsemi narodi jugovzhodne Evrope. Pravo jamstvo miru so lahko samo odnos, ki nastanejo na drugi osnovi, medtem ko vodi prva le k razcepljenju Evrope in izpodkopavanju miru.

Mi smo poudarili že večkrat, da želimo prijetiško sodelovanje z Italijo, kajti to bi samo prispevalo k utrijevanju miru, okreplilo pa bi tudi demokratsko priljubljeno sodelovanje v protijugoslovenski gonji. Vse koncesije Zahodnih sil Italijanskemu imperializmu so se podpirala to vzdružje, zato je pravzaprav sedanja stanje tržaškega problema simptom krize Zahodnih sil proti Italiji. Na Zahodu naj se končno odločijo, ali bodo svojo politiko v tem delu sveta gradili na italijanski imperializem, ali pa na enakopravno sodelovanje z vsemi narodi jugovzhodne Evrope. Pravo jamstvo miru so lahko samo odnos, ki nastanejo na drugi osnovi, medtem ko vodi prva le k razcepljenju Evrope in izpodkopavanju miru.

Mi smo poudarili že večkrat, da želimo prijetiško sodelovanje z Italijo, kajti to bi samo prispevalo k utrijevanju miru, okreplilo pa bi tudi demokratsko priljubljeno sodelovanje v protijugoslovenski gonji. Vse koncesije Zahodnih sil Italijanskemu imperializmu so se podpirala to vzdružje, zato je pravzaprav sedanja stanje tržaškega problema simptom krize Zahodnih sil proti Italiji. Na Zahodu naj se končno odločijo, ali bodo svojo politiko v tem delu sveta gradili na italijanski imperializem, ali pa na enakopravno sodelovanje z vsemi narodi jugovzhodne Evrope. Pravo jamstvo miru so lahko samo odnos, ki nastanejo na drugi osnovi, medtem ko vodi prva le k razcepljenju Evrope in izpodkopavanju miru.

Vse te stvari morate imeti pred očmi, ko boste 22. novembra stopali na volišče. Volitve boste za socialistično-demokratično notranje politiko, za svobodo delovnega človeka, za mir v garnoti na naših mejah, je zaključil Edvard Kardelj.

Zadnjih 100 ur življenja diktatorja Mussolinija

(4. nadaljevanje)

NE UPIRAM SE!

Mussolini se je premislil in prenehral skrivati svojo osebo. »Sì, sono io. Non resisto!« (Da, jaz sem. Ne upiram se!).

Bill mu je vzel brzstrelko in ga vprasil, če ima prl sebi še kakšno drugo orozje. Mussolini je odgrnil svoj plastični pokazal na pištoli. Bill mu je vzel tudi pištoli in ukazal naj izstoli. Diktator se je skoraj neopazno obotavil, nato pa brez odpora ubogal. Upal je in tudi Bill je računal, da ga bo do Nemic branil. Toda, nihče mu ni prisokil na pomoč, ko ga je vodil Bill v občinski urad. Vaščani so jima veselo presečeni sledili. »Non abbiate pauro!« (Ne bojte se), je dejal Bill ducej, »n'hice vam ne bo storil nicesar zlega!«

»N'hice mut ne bo skrivil la-su,« je dejal nekdo in namignil na Mussolinijev poslop.

Mussolinija so peljali v sejno dvorano občinskega urada. Ko je vstopil, je odvrgel namigki vojaški plašč in žalostno

preiskali zemljo. Za začetek tega velikega dela bi morda dobro, da bi ljudje nosili na svoje občine vsako rudo, ki ni zemlja in bi tako opozarjali na skrite zaklade dolenske zemlje.

KREMENCEVEGA PESKA JE TOLIKO, DA BI DOLENJSKA LAHKO IZDELovala STEKLO

To nam je povedal kratek razgovor z direktorjem in nekaterimi članji podjetja Kremen v Novem mestu. Obsežna doslej še ugotovljena in izkoriščena nahajališča kremenčevega peska v Mokrem polju na 19 milijonov ton. Kako povečati proizvodnjo, kako urediti prometne veze, to so osnovna vprašanja, o katerih razpravlja delovni kolektiv »Kremena«. Proizvodnja kremenčevega peska naglo narašča. Leta 1952 je bilo zaposlenih v podjetju 94 delavcev, danes pa 148. Od 1948 do 1951 leta so napokoli 700 ton peska letno, od leta 1951 do leta ga napokopajo na 1300 do 1700 ton na mesec. Vse te številke in dejstva, da prihaja naročila za pesek iz Egipta, Trsta, Avstrije, Grčije in celo iz Indije, govore, da bi si Dolenska lahko s kremenčevimi rudniki gospodarsko znatno opomogla.

V KANDIJU NAJ BI STALA OB ŽELEZNICNI MODERNA PRALNICA PESKA

Proizvodni stroški kremenčevega peska so zelo visoki. Namesto, da bi nad bogatimi nahajališči razgrobali zemljo buldožerji, namesto, da bi modernizirali odvod tega, belega dolenskega zlata, imajo največ besede pri proizvodnji še vedno lopate, po razvoženih blatinah poteh pa odvajajo ponekod pesek še vedno s konjsko vprego. Na neštetu sestankih in zborov volilcev razpravljajo Novomeščani in okoliščini o kremenčevem pesku, ki ga bilo dobro prodajati več kot doslej, toda to se dogaja samo v zimi. Ko pa napoči pomlad, utihnejo vse besede o novi pralnici in o modernizem izkorisčanju. Vendar vse kaže, da bodo z gradnjo nove pralnice napravili šmehelsko pokopalisko le začeli. Vodo bi črpali iz Težkega potoka in jo spet spuščali nazaj. V pralnici bodo naprave

za sortiranje peska, mlini in sušilne naprave. Sedanja pralnica ob novomeškem zelenjškem mostu pa bo preurejena v garaž in stavnovansko poslopje. Predloga vrsta imen bi bila, če bi hoteli našteti vse možnosti uporabe kremenčevega peska. Kremenčev pesek je osnovna surovina za vse panoge mlade industrije. Vedeni moramo, da izvajamo iz Dolenske zemlje, ki bi nas, smotrnico izkoriščani in predelan, gospodarsko znatno okrepli. Mokropski kremenčev pesek vse pogosteje uporablja za podeske in vsepanje 99,2% SiO₂ in le 0,02% Fe₂O₃. Zato morda le niso sanje, če gorovimo o možnosti stekarske industrije v Dolenski. Dolenska še vse preveč izvaja: izvaja les, izvaja kremenčev pesek, bentonitne gline (montmorilinite), infuzijske zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalne industrije. Za gospodarski razvoj Dolenske bi bilo koristno, če bi dobila vsa podjetja, za katere nimajo bojni, da bi propadla, dolgoročne kredite, ki naj bi bili podlaga za razvoj te ali oziroma industrije. Podjetje »Kremen« bi pa bilo glede na možnosti razvoja, ki jih ima, še posebno upravičeno na dolgoročni kredit, da bi se gospodarsko še bolj umrdilo na Dolenskem. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno podzemelsko Dolensko. Poglejmo samo v Novo mesto. Nekateri novomeščki uradniški družini misijo, da je občina izkorisčila vse zemlje (Kiselsburg), premalo pa skrbijo, da bi si ustvarila vsaj eno vejo preprostih predelovalnih industrije. To velja tudi za sicer močno pod

IZ NAŠIH KRAJEV

Iz Loškega potoka

V nedeljo 25. oktobra smo pokopali na pokopališču Tabor partizansko Malensko mater iz Travnika. Dva sina je imela. Oba sta padla v borbi s fašisti na Primorskem. Kljub silni bolečini je veliko izgubo junajško prenašala s trdno zavestjo, da brez žrtev ne bo zmage in ne svobode slovenskega naroda.

Njen dom je bil dom partizanov in aktivistov. Vsakemu je kljub ekonomskim sredstvom vedno pomagala in z junaško besedo dvigala borcev pogum in voljo. Množica ljudi ji je izkazala zadnje časti in ji dala priznanje za vse delo. Vsi,

Iz Kočevja

V Kočevju peče kruh ena sama pekarja. Posledica tega je, da kruh ni tak, kakršen bi janoč bil, niti ga ni dovolj, da bi zadostil vsem potrebam mesta in okolice. Kako je z gradnjo nove pekarije? Podirati so sicer začeli hišo poleg kina ter graditi novo. V tej stavbi naj bi bila tudi moderna pekarna, toda dela so iz neznanega vzroka zamrla. Prav bi bilo, če bi prebivalstvo Kočevja zvedelo, zakaj zastoj v gradnji. Kočevski gostinski obrati ti

Kratke iz Sinjega vrha

Anica Dupin je uspešno vodila pionirske tečaj za ročna dela. Pionirke so pletle copate, cekarje in pridno nabrali zdravilna zelišča. Tečaj je v celoti uspel.

No, zgodilo se je celo, da so ljudje nakupovali poleg moke in masti v dneh po osmeh oktobru celo petrolej, čeprav imajo električno napeljavico.

*

Izid volitev v okrajne zbole proizvajalcev

Prejšnji teden so bile v vseh treh naših okrajih volitve v okrajne zbole proizvajalcev v skupini industrije, v nedeljo 8. novembra pa so bile v vseh treh okrajih volitve v iste organe v kmetijski panogi. Po skromnih podatkih, ki smo jih prejeli, je bila udeležba zlasti v industrijski skupini povsod prav dobra. V novomeškem okraju je v jutranjih in določnih urah po odstotku udeležbe bila na prvem mestu občina Straža, Mokronog in Mirna pa nista nič zaostajala, okrog polnoveva pa je Mirna prekosila vse, da so v vsej občini zaključili volitve s 100% udeležbo. V Mokronugu so se ustavili pri 98%, v Straži pa prav tako zelo blizu 100%. V Drganjih se li so končali volitve kot običajno spet najprej v okraju z polnoštevilno udeležbo in sicer že ob 8. uri zjutraj. Zelo zgodaj so končali volitve tudi na Vrhu in v Sv. Križu pri Mokronugu in na nekaterih voliščih mirenske občine. Do 10. ure so končali volitve na 8 voliščih, do 13. ure pa na 30 voliščih. Ponokod so imeli spet velike težave z nepravilnimi in slabo sestavljenimi voliščimi imeniki, o čemer bomo še pisali.

V činjalniškem okraju je bila najboljša udeležba v občini Adleščici, kjer so od skupno de-

setih volišč končali volitve do 14. ure že na 8 voliščih s 100% udeležbo. Zelo lepo udeležbo so imeli tudi v občini Semič, dokončno v drugih občinah ni bila udeležba tako velika, vendar zadovoljiva, navzicle velikemu zborovanju v Crnomlju, katerega se je udeležilo mnogo ljudi iz skoraj vsega okraja.

Na voliščih v kočevskem okraju je bilo izredno živo že v jutranjih urah. Volišča na državnih posetivih so zapri takoj popoldne, ker so se do tega časa udeležili volitve vse volilni upravičenci. Najprej so končali volitve s 100% udeležbo v tretji volilni enoti, pa tudi v kmetijskih zadrugah Lipovec, Blate, Rakitnice, Dolenci vas, Dobrepolje ter v Kolpski dolini so zelo zgodaj zaključili volitve.

POPRAVKA

V članku: Ni vse slabo kar se ne sveti, a tudi zlato ni vse kar se sveti, popravljamo smeli stavkov: Tako se Ovnilek trika po Crnomlju po prsh, da je že tri (direktorje) zrušil, kot četrtega pa si je vzel na muho Zvoneta Kranjca. Toda navsezadnje mu je la zmanjšalo tal pod nogami in so ga delavci vrgli iz tovarne. Pravilno se glasi: Tako se Ovnilek trika po Crnomlju po prsh, da je že tri zrušil, kot četrtega pa si je vzel na muho Zvoneta Kranjca. Na lastno prošnjo je bil odpuščen.

V članku »Proslava v Dobrniču, ki je izšel 23. okt. letos, se je vrnila tiskovna poslata. V Dobrniču ni nastopala folklorna skupina iz Adleščic, ampak folklorna skupina iz Preloke.

Ponekod so imeli spet velike težave z nepravilnimi in slabo sestavljenimi voliščimi imeniki, o čemer bomo še pisali.

V činjalniškem okraju je bila najboljša udeležba v občini Adleščici, kjer so od skupno de-

Vsem našim dopisnikom!

V zadnjem času prihaja v naše uredništvo nekoliko več dopisov, vendar še vedno pre malo. List bo šele takrat resnično glasilo dolenskih okrajev, ko bo imel redne prispevke iz vseh večjih in manjših krajev. Ni potrebno, da so to dolgi članki in razprave. Teh čim manj, pa čim več kratki vesti in novice iz življenja in dela naših delovnih ljudi.

Iz razgovora s posameznimi aktivisti in ljudmi, ki čutijo potrebo po pisanju, smo ugotovili, da mnogim še niso jasno, kaj in kako naj pišejo, zlasti pa, zakaj to in ono, kar so poslali, ni bilo objavljeno. Mnogi so v zadregi, kajko naj bi stvar obdelali, da bi »čimprej zagledala beli dan« v našem listu. Veličko je tudi takih, ki vprašujejo, koliko morajo plačati za objavo članka. Vsem takim pojasnjujemo:

Pišite nam o vsem, kar ljudi zanima, pišite o novicah in dogodkih v vašem kraju, o dobrih in slabih stvareh. Vesti iz kulturno prosvetnega dela, političnega življenja, gospodarstva, uspehov, nezgodah, skratka, iz vsakdanjega življenja naših ljudi so nam vedno dobrodošle.

Nasi ljudje imajo radi kaj za gov podpis, naj nam to sporoči posebej. Zelo dobrodoše so slični šal in pripovedki je zelo veliko med ljudmi. Pošljite jih nam, da jih objavimo v razvedrilo vsem bralcem Dolenskega lista.

Kako stvari obdelati? No, to je najbolj preprosto. Napišite tako, kot to pripovedujete v družini ali drugi, pišite brez vsake nepotrebe navlake, kratek in jednostav. Ne mučite se s tem, kako bi kakšno stvar izrazil. Napišite po domače, tako kot najbolj obvladate.

Tudi pike in večje ter druga ločila ter pravilna slovenščina, naj vas ne motijo. To je potem stvar uredništva, glavno je, da napišete resnične in preverjene stvari. Tudi ni važno, če napišete s strojem, svinčnikom ali peresom, samo da je čitljivo. Seveda je zaželeno, da kdor pa more napiše s strojem in v razprtih vrticah, toda to ni predpis. Važno pa je, da so vsi prispevki podpisani vsaj za uredništvo. Prispevki brez podpisov, to se pravi take, za katere ne vemo, kdo jih je napisal, ne objavljamo, pa če so se tako dobri. Kdor ne želi, da objavimo pod prispevkom nje-

Uredništvo.

Torej pišite čimveč, pišite kratko, pišite tako kot je v resnicu!

Uredništvo.

So mar domačinke lepše kot tujke

Hudo se motite, ce mislite, da bóm na tem mestu in s tem nasiom v opeval lepoto domačega nežnega spola. Ne, to nočem, ker bi navlčic previdno sti lahko blekni kaj, kar bi mi nakopalo sovraščo večjega dela prebivalstva, ki mu po slovensko pravimo kratko ženske. V mislih imam domače in tuje besede in izraze. Naš slovenski jezik, ki je sicer težak, vendar pa zelo lep, ima toliko tuje navlake, da ga je treba neprestano čistiti. To še toliko bolj, ker imamo za vsako tuje besedo lepo domačo slovensko, ki se mnogo lepše sliši in, kar je še več vredno, naša je. Zato pa ni potreba, da bi bili manj jugoslovenski, socialistični ali mednarodni. Tako, zdaj pa k stvari:

Pridete v gostilno ali hotel in vam natakarica v zgovorni govorici našteje nekaj desetin jedil, med njimi tudi »ajmoht«, telefliš« (ali celo telefonliš) in druge take tuje jedi, kakor da nista slovenska obrava in meso v juhi ravno tako dobra kot

ajmoht in telefonliš. Prav tako domače žganje enako pogreje (ali ohladji) kot šnops, zrezek pa ni nič manj okusen, kot šnicil. Takih in podobnih tujih izrazov imamo v gostilniški govorici še zelo veliko, da mnogo preveč in bi jih bilo potrebno čimprej brisati iz besednega seznama ter nadomestiti z domačimi, slovenskimi.

Podobno je tudi v naši govorici v dnevnem občevanju in izrazih. Dežnik na primer prav tako dobro varuje pred dežjem, kot marea, kdo pa ima dežni plasti naj ne bo manj zadovoljen, kot tisti, ki ima regenmantel enake kvalitete. Za šolne imamo lep izraz nizki čevljiv, za štunfe ali fuzetne ženske ali moške nogavice. Zakaj bi hodili ob prostem času na špancir, ko gremo lahko prav takrat na izprehod, kajti v prvem primeru je to lahko samo fajn, v drugem pa najmanj lepo. Vsako podjetje bi moral biti enako zadovoljno z dobičkom, kot je s profitem, če ga sploh sme imeti ali

ima. Z milom se prav tako lepo umijemo ali operemo kot z žajo, sladkor pa nič manj sladek kot cuker. Ce ima katera lepo obleko ni nič grše, kot še ima nobel gvat.

Ce že bi lahko naštevali dolgo časa (ne cajta), da bi našeli vse primere, kjer bi lahko mdrne duše tujih izrazov in imenom. Res so se te tujke pretihotapile v našo govorico v tenu dolgih stoljetij, ko je naš narod živel pod tujim gospodstvom in se na vse načine boril za svoj obstanek. Toda, sedaj, ko smo se odresli tujega jarma, je potrebovala, da postopoma izrvamo iz našega jezika tudi vse tujke. Naš narod je majhen, vendar ima bogato kulturno zgodovino, na katero je lahko vsak Slovenc ponosen. Med tem, ko se trudimo, da očistimo naš jezik tujih navlake in dvigamo nacionalni ponos, pa hkrati spoštujeмо tudi jezik, običajne in nacionalno neodvisnost drugih narodov, toda

rp.

samo znotraj njegove nacijalne meje, doma pa nam je naše najdražje.

Ce že ne moremo zahtevati, da v privatni rabi in govorici takoj prenehamo z uporabo tujih imen in izrazov, pa to lahko zahtevamo od naših uslužnostnih in drugih podjetij, kot so gostilne, hoteli, trgovine in druga. Tujci nas spoštujejo tudi po tem, koliko spoštujejo sebe in svoje običaje ter jezik sami. Na koncu pa še prosim, ko boste to brali, recite, da ste to čitali v cajtinah, pač pa da ste brali v časopisu. Toliko o tem danes.

Senator McCarthy in ameriška demokracija

Iz ZDA, kjer se tako radi trkajo na prsa čes, mi imamo popolno svobodo in popolno demokracijo, prihajajo vsak dan poročila o naravnost smešnih in bedastih pričazevanjih senatorja Mc Carthyja, ki na celu posebnega odbora išče in lovi »komunistične« coprience po vseh državnih uradih in ustavnih tudi izven Amerike pod kinko takoimenane preiskave o lojalnosti. Ceprav obsojajo njegovo početje vsi napredni ljudje v svetu in velika večina uglednih ljudi tudi v sami Ameriki, se njevna dejavnost širi. Dovolj je, da je nekdo v devetem koletu sorodstva z nekim, ki je kdaj bral ta ali oni časopisi, ki dili po »komunizmu«. Tak bo prav gotovo imel na vrati otočbo Mc Carthyja, če ta je nevaren ameriški demokraciji in ameriškemu družbenemu ustroju. Tako je pred krakim grozilj odpustitev iz službe nekemu rezervnemu častniku – pionetu Maletu Raduloviču, zaradi političnega prepričanja njegovega očeta in sestre. Očetu očita, da bera neke komunistične časopise, njegova sestra pa da je sodelovala na nekem levicaškem shodu v Denču. S svojim loviljenjem copernini v prosvetnih ustanovah, je McCarthy pognal iz prosvetne službe kar 240.000 učiteljev. Svoje preiskovalce pošilja celo v Evropo v razne ameriške urade in poslanstva. Ti preiskovalci stanejo ameriške davkoplačevalce visoke denarje. Kot poročajo ameriški časopisi, so imeli takci preiskovalci, ki so bili letos na »debu« v Evropi dnevine kar 74 dollarjev, dočim imajo uradniki le 6 do 16 dollarjev.

Navlčic odločnemu nasprotojanju naprednih ameriških krogov in ljudi ter odločnemu odsodbe vse napredne javnosti v svetu, zglasilni senator nadaljuje svoje vohanje za ljudmi, ki misljijo s

svojo glavo. S tem rovarjenjem in zakrnjenji borbi proti svobodi, prihajajo vsak dan poročila o naravnosti smešnih in bedastih pričazevanjih senatorja Mc Carthyja, ki na celu posebnega odbora išče in lovi »komunistične« coprience po vseh državnih uradih in ustavnih tudi izven Amerike pod kinko takoimenane preiskave o lojalnosti. Ceprav obsojajo njegovo početje vsi napredni ljudje v svetu in velika večina uglednih ljudi tudi v sami Ameriki, se njevna dejavnost širi. Dovolj je, da je nekdo v devetem koletu sorodstva z nekim, ki je kdaj bral ta ali oni časopisi, ki dili po »komunizmu«. Tak bo prav gotovo imel na vrati otočbo Mc Carthyja, če ta je nevaren ameriški demokraciji in ameriškemu družbenemu ustroju. Tako je pred krakim grozilj odpustitev iz službe nekemu rezervnemu častniku – pionetu Maletu Raduloviču, zaradi političnega prepričanja njegovega očeta in sestre. Očetu očita, da bera neke komunistične časopise, njegova sestra pa da je sodelovala na nekem levicaškem shodu v Denču. S svojim loviljenjem copernini v prosvetnih ustanovah, je McCarthy pognal iz prosvetne službe kar 240.000 učiteljev. Svoje preiskovalce pošilja celo v Evropo v razne ameriške urade in poslanstva. Ti preiskovalci stanejo ameriške davkoplačevalce visoke denarje. Kot poročajo ameriški časopisi, so imeli takci preiskovalci, ki so bili letos na »debu« v Evropi dnevine kar 74 dollarjev, dočim imajo uradniki le 6 do 16 dollarjev.

Navlčic odločnemu nasprotojanju naprednih ameriških krogov in ljudi ter odločnemu odsodbe vse napredne javnosti v svetu, zglasilni senator nadaljuje svoje vohanje za ljudmi, ki misljijo s

sveto čes, mi imamo popolno svobodo in popolno demokracijo, prihajajo vsak dan poročila o naravnosti smešnih in bedastih pričazevanjih senatorja Mc Carthyja, ki na celu posebnega odbora išče in lovi »komunistične« coprience po vseh državnih uradih in ustavnih tudi izven Amerike pod kinko takoimenane preiskave o lojalnosti. Ceprav obsojajo njegovo početje vsi napredni ljudje v svetu in velika večina uglednih ljudi tudi v sami Ameriki, se njevna dejavnost širi. Dovolj je, da je nekdo v devetem koletu sorodstva z nekim, ki je kdaj bral ta ali oni časopisi, ki dili po »komunizmu«. Tak bo prav gotovo imel na vrati otočbo Mc Carthyja, če ta je nevaren ameriški demokraciji in ameriškemu družbenemu ustroju. Tako je pred krakim grozilj odpustitev iz službe nekemu rezervnemu častniku – pionetu Maletu Raduloviču, zaradi političnega prepričanja njegovega očeta in sestre. Očetu očita, da bera neke komunistične časopise, njegova sestra pa da je sodelovala na nekem levicaškem shodu v Denču. S svojim loviljenjem copernini v prosvetnih ustanovah, je McCarthy pognal iz prosvetne službe kar 240.000 učiteljev. Svoje preiskovalce pošilja celo v Evropo v razne ameriške urade in poslanstva. Ti preiskovalci stanejo ameriške davkoplačevalce visoke denarje. Kot poročajo ameriški časopisi, so imeli takci preiskovalci, ki so bili letos na »debu« v Evropi dnevine kar 74 dollarjev, dočim imajo uradniki le 6 do 16 dollarjev.

Navlčic odločnemu nasprotojanju naprednih ameriških krogov in ljudi ter odločnemu odsodbe vse napredne javnosti v svetu, zglasilni senator nadaljuje svoje vohanje za ljudmi, ki misljijo s

sveto čes, mi imamo popolno svobodo in popolno demokracijo, prihajajo vsak dan poročila o naravnosti smešnih in bedastih pričazevanjih senatorja Mc Carthyja, ki na celu posebnega odbora išče in lovi »komunistične« coprience po vseh državnih uradih in ustavnih tudi izven Amerike pod kinko takoimenane preiskave o lojalnosti. Ceprav obsojajo njegovo početje vsi napredni ljudje v svetu in velika večina uglednih ljudi tudi v sami Ameriki, se njevna dejavnost širi. Dovolj je, da je nekdo v devetem koletu sorodstva z nekim, ki je kdaj bral ta ali oni časopisi, ki dili po »komunizmu«. Tak bo prav gotovo imel na vrati otočbo Mc Carthyja, če ta je nevaren ameriški demokraciji in ameriškemu družbenemu ustroju. Tako je pred krakim grozilj odpustitev iz službe nekemu rezervnemu častniku – pionetu Maletu Raduloviču, zaradi političnega prepričanja njegovega očeta in sestre. Očetu očita, da bera neke komunistične časopise, njegova sestra pa da je sodelovala na nekem levicaškem shodu v Denču. S svojim loviljenjem copernini v prosvetnih ustanovah, je McCarthy pognal iz prosvetne službe kar 240.000 učiteljev. Svoje preiskovalce pošilja celo v Evropo v razne ameriške urade in poslanstva. Ti preiskovalci stanejo ameriške davkoplačevalce visoke denarje. Kot poročajo ameriški časopisi, so imeli takci preiskovalci, ki so bili letos na »debu« v Evropi dnevine kar 74 dollarjev, dočim imajo uradniki le 6 do 16 dollarjev.

Takci napisi na robu cest so sedaj v jesenski deževni dobi spremenili v gomile blata. Blato je tudi sred cest, vendar od tu ga drveča vozila zbrizgal na robove cest, pa tudi na potnike, če ni vozač vsaj malo obzirem do ljudi. Največ blata je na cestah skozi naselja in predmestne ulice, zato da vsako srečanje z vozilom na takih cestah za potnike dokaj nepritegnja zadeva. Najmanj, kar ga lahko doleti je, da mora zagnati v dobro ped visoko blato ob robu cest, pri neobzirnih vozilih motornih vozil (in teh žal ni malo) pa doživi še kaj mnogo hujšega.

Takci napisi na robu cest so sedaj v jesenski deževni dobi spremenili v gomile blata. Blato je tudi sred cest, vendar od tu ga drveča vozila zbrizgal na robove cest, pa tudi na potnike, če ni vozač vsaj malo obzirem do ljudi. Največ blata je na cestah skozi naselja in predmestne ulice, zato da vsako srečanje z vozilom na takih cestah za potnike dokaj nepritegnja zadeva. Najmanj, kar ga lahko doleti je, da mora zagnati v dobro ped visoko blato ob robu cest, pri neobzirnih vozilih motornih vozil (in teh žal ni malo) pa doživi še kaj mnogo hujšega.

Takci napisi na robu cest so sedaj v jesenski deževni dobi spremenili v gomile blata. Blato je tudi sred cest, vendar od tu ga drveča vozila zbrizgal na robove cest, pa tudi na potnike, če ni vozač vsaj malo obzirem do ljudi. Največ blata je na cestah skozi naselja in predmestne ulice, zato da vsako srečanje z vozilom na takih cestah za potnike dokaj nepritegnja zadeva. Najmanj, kar ga lahko doleti je, da mora zagnati v dobro ped visoko blato ob robu cest, pri neobzirnih vozilih motornih vozil (in teh žal ni malo) pa doživi še kaj mnogo hujšega.

Takci napisi na robu cest so sedaj v jesenski deževni dobi spremenili v gomile blata. Blato je tudi sred cest, vendar od tu ga drveča vozila zbrizgal na robove cest, pa tudi na potnike, če ni vozač vsaj malo obzirem do ljudi. Največ blata je na cestah skozi naselja in predmestne ulice, zato da vsako srečanje z vozilom na takih cestah za potnike dokaj nepritegnja zadeva. Najmanj, kar ga lahko doleti je, da mora zagnati v dobro ped visoko blato ob robu cest, pri neobzirnih vozilih motornih vozil (in teh žal ni malo) pa doživi še kaj mnogo hujšega.

Takci napisi na robu cest so sedaj v jesenski deževni dobi spremenili v gomile blata. Blato je tudi sred cest, vendar od tu ga drveča vozila zbrizgal na robove cest, pa tudi na potnike, če ni vozač vsaj malo obzirem do ljudi. Največ blata je na cestah skozi naselja in predmestne ulice, zato da vsako srečanje z vozilom na takih cestah za potnike dokaj nepritegnja zadeva. Najmanj, kar ga lahko doleti je, da mora zagnati v dobro ped visoko blato ob robu cest, pri neobzirnih vozilih motornih vozil (in teh žal ni malo) pa doživi še kaj mnogo hujšega.

Takci napisi na robu cest so sedaj v jesenski deževni dobi spremenili v gomile blata. Blato je tudi sred cest, vendar od tu ga drveča vozila zbrizgal na robove cest, pa tudi na potnike, če ni vozač vsaj malo obzirem do ljudi. Največ blata je na cestah skozi naselja in predmestne ulice, zato da vsako srečanje z vozilom na takih cestah za potnike dokaj nepritegnja zadeva. Najmanj, kar ga lahko doleti je, da mora zagnati v dobro ped visoko blato ob robu cest, pri neobzirnih vozilih motornih vozil (in teh žal ni malo) pa doživi še kaj mnogo hujšega.

Takci napisi na robu cest so sedaj v jesenski deževni dobi spremenili v gomile blata. Blato je tudi sred cest, vendar od tu ga drveča vozila zbrizgal na robove cest, pa tudi na potnike, če ni vozač vsaj malo obzirem do ljudi. Največ blata je na cestah skozi naselja in predmestne ulice, zato da vsako srečanje z vozilom na takih cestah za potnike dokaj nepritegnja zadeva. Najmanj, kar ga lahko doleti je, da mora zagnati v dobro ped visoko blato ob robu cest, pri neobzirnih vozilih motornih vozil (in teh žal ni malo) pa doživi še kaj mnogo hujšega.

Takci napisi na robu cest so sedaj v jesenski deževni dobi spremenili v gomile blata. Blato je tudi sred cest, vendar od tu ga drveča vozila zbrizgal na robove cest, pa tudi na potnike, če ni vozač vsaj malo obzirem do ljudi. Največ blata je na cestah skozi naselja in predmestne ulice, zato da vsako srečanje z vozilom na takih cestah za potnike dokaj nepritegnja zadeva. Najmanj, kar ga lahko doleti je, da mora zagnati v dobro ped visoko blato ob robu cest, pri neobzirnih vozilih motornih vozil (in teh žal ni malo) pa doživi še kaj mnogo hujšega.

Takci napisi na robu cest so sedaj v jesenski deževni dobi spremenili v gomile blata. Blato je tudi sred cest, vendar od tu ga drveča vozila zbrizgal na robove cest, pa tudi na potnike, če ni vozač vsaj malo obzirem do ljudi. Največ blata je na cestah skozi naselja in predmestne ulice, zato da vsako srečanje z vozilom na takih cestah za potnike dokaj nepritegnja zadeva. Najmanj, kar ga lahko doleti je, da mora zagnati v dobro ped visoko blato ob robu cest, pri neobzirnih vozilih motornih vozil (in teh žal ni malo) pa doživi še kaj mnogo hujšega.

Takci napisi na robu cest so sedaj v jesenski deževni dobi spremenili v gomile blata. Blato je tudi sred cest, vendar od tu ga drveča vozila zbrizgal na robove cest, pa tudi na potnike, če ni vozač vsaj malo obzirem do ljudi. Največ blata je na cestah skozi naselja in predmestne ulice, zato da vsako srečanje z vozilom na takih cestah za potnike dokaj nepritegnja zadeva. Najmanj, kar ga lahko doleti je, da mora zagnati v dobro ped visoko blato ob robu cest, pri neobzirnih vozilih motornih vozil (in teh žal ni malo) pa doživi še kaj mnogo hujšega.

Takci napisi na robu cest so sedaj v jesenski deževni dobi spremenili v gomile blata. Blato je tudi sred cest, vendar od tu ga drveča vozila zbrizgal na robove cest, pa tudi na potnike, če ni vozač vsaj malo obzirem do ljudi. Največ blata je na cestah skozi naselja in predmestne ulice, zato da vsako srečanje z vozilom na takih cestah za potnike dokaj nepritegnja zadeva. Najmanj, kar ga lahko doleti je, da mora zagnati v dobro ped visoko blato ob robu cest, pri neobzirnih vozilih motornih vozil (in teh žal ni malo) pa doživi še kaj mnogo hujšega.

Takci napisi na robu cest so sedaj v jesenski deževni dobi spremenili v gomile blata. Blato je tudi sred cest, vendar od tu ga drveča vozila zbrizgal na robove cest, pa tudi na potnike, če ni vozač vsaj malo obzirem do ljudi. Največ blata je na cestah skozi naselja in predmestne ulice, zato da vsako srečanje z vozilom na takih cestah za potnike dokaj nepritegnja zadeva. Najmanj, kar ga lahko doleti je, da mora zagnati v dobro ped visoko blato ob robu cest, pri neobzirnih vozilih motornih vozil (in teh žal ni malo) pa doživi še kaj mnogo hujšega.

Takci napisi na robu cest so sedaj v jesenski deževni dobi spremenili v gomile blata. Blato je tudi sred cest, vendar od tu ga drveča vozila zbrizgal na robove cest, pa tudi na potnike, če ni vozač vsaj malo obzirem do ljudi. Največ blata je na cestah skozi naselja in predmestne ulice, zato da vsako srečanje z vozilom na takih cestah za potnike dokaj nepritegnja zadeva. Najmanj, kar ga lahko doleti je, da mora zagnati v dobro ped visoko blato ob robu cest, pri neobzirnih vozilih motornih vozil (in teh žal ni malo) pa doživi še kaj mnogo hujšega.

Takci napisi na robu cest so sedaj v jesenski deževni dobi spremenili v gomile blata. Blato je tudi sred cest, vendar od tu ga drveč